

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Behavior zwierząt gospodarskich i dzikich
Nazwa w języku angielskim:	Behavior of livestock and wild animals	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		prof. dr hab. Piotr Guliński
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		prof. dr hab. inż. Piotr Guliński, dr hab. inż. Roman Niedziółka, dr inż. Ewa Salamończyk, dr hab. Andrzej Zybert, dr hab. inż. Elżbieta Bombik, dr hab. inż. Krzysztof Górski
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest przedstawienie wiedzy z zakresu zachowania bydła oraz wzorcami i typami ich behavioru. Ważnym elementem nauczania jest uświadomienie studentom relacji pomiędzy typami zachowania zwierząt a cechami ich użyteczności.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna i rozumie formy zachowania zwierząt gospodarskich i dzikich.	K_W11
W_02	Rozumie znaczenie oddziaływanie środowiska zewnętrznego na modyfikację zachowań zwierząt.	K_W18
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrąfi definiować najważniejsze pojęcia związane z zachowaniem zwierząt gospodarskich i dzikich.	K_U03
U_02	Potrąfi opisać relacje pomiędzy typami zachowań zwierząt gospodarskich i dzikich a ich możliwością wykorzystania.	K_U010
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego

K_01	Rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się i aktualizowania wiedzy.	K_K01
Forma i typy zajęć:	Wykłady, ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Anatomia zwierząt; Fizjologia zwierząt		
Treści modułu kształcenia:		
Zachowanie społeczne zwierząt gospodarskich i dzikich. Typy behawioru u zwierząt gospodarskich i dzikich. Wpływ różnych czynników na około żywieniowe zachowanie się zwierząt. Sen jako jeden z czynników kształtujących rozwój i cechy produkcyjne zwierząt gospodarskich i dzikich. Zachowanie się zwierząt na fermach wielkostatdnych. Antagonizmy i zachowania agresywne wśród zwierząt gospodarskich i dzikich.		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Guliński P., 2017: Bydło domowe hodowla i użytkowanie. Wydawnictwo Naukowe PWM Warszawa. 2. Zwolińska – Bartczak I., 2005: Behavior bydła – rozdział 12 w podręczniku Hodowla bydła (red.) 3. Litwińczuk Z., Szulc T. PWRiL, Warszawa. 4. Temple G., Deesing M., 2008: Humane livestock handling. Storey Publishing 5. Hulsen J., Scheepens – Sygnały świń 6. Sygnały brojlerów – Wyd. Apra 2016 7. Sygnały kur nieśnych – Wyd. Apra 2016 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Neja W., Bogucki M., Kowalski P., 2009: Aktywność dobową bydła wybranych ras w zależności od częstotliwości podawania paszy. Roczn. Nauk. PTZ., 4, 267 – 274. 2. Sołtysik T., Nogalski Z., 2010: The effects of social hierarchy in a dairy cattle herd on milk yield. Pol. J. Natur. Sc., 25(1), 22-30. 3. Wiadomości Zootechniczne, Przegląd Hodowlany 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych. Metoda podająca: wyjaśnienie i objaśnienie z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Forma weryfikacji : kolokwium pisemne – weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności następuje na kolokwium. Zajęcia praktyczne- weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji następuje podczas kolokwium.		
Forma i warunki zaliczenia:		
Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na ćwiczeniach i uzyskanie co najmniej 51% punktów ze wszystkich form zaliczenia. Przedział punktacji: 91-100 – 5.0; 81-90 – 4.5; 71-80 – 4.0; 61-70 – 3.5; 51-60 – 3.0; 0-50 – 2.0. Sposób uzyskania punktów: 1. Zaliczenie pisemne: 15 pkt. 2. zajęcia praktyczne: 20 pkt. Poprawy: jednorazowa poprawa kolokwium w trakcie zajęć w semestrze. Przedmiot kończy się egzaminem.		

Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	30
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	20
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	3
Samodzielne przygotowanie się do kolokwίων	20
Przygotowanie się do egzaminu i obecność na egzaminie	22
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Diagnostyka genetyczna
Nazwa w języku angielskim:	Genetic diagnostics	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. inż. Ewa Wójcik
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. inż. Ewa Wójcik, dr hab. inż. Katarzyna Andraszek
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z niezbędnymi technikami wykorzystywanymi w diagnostyce genetycznej, cytogenetycznej oraz diagnostyce chorób genetycznych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Potrafi scharakteryzować przyczyny zaburzeń funkcjonowania organizmu wywołanych mutacjami i niestabilnościami genetycznymi.	K_W03
W_02	Rozumie mechanizmy molekularne oraz cytogenetyczne w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu zwierzęcego oraz wpływu patogenów na materiał genetyczny	K_W05, K_W06
W_03	Ma wiedzę na temat czynników endogennych i egzogennych warunkujących powstawanie chorób genetycznych. Rozpoznaje najczęściej występujące choroby genetyczne zwierząt. Zna ważne choroby i zespoły chorobowe człowieka uwarunkowane genetycznie, które predysponują do animaloterapii.	K_W13, K_W24
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi dobrać odpowiednie metody genetyczne do identyfikacji mutacji, niestabilności i wynikających z nich chorób genetycznych u zwierząt.	K_U06

U_02	Potrafi interpretować prawidłowe i nieprawidłowe kariotypy oraz zastosować specjalistyczne programy komputerowe w identyfikacji i ocenie nieprawidłowości kariotypu.	K_U07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do ciągłego dokształcania się i aktualizowania wiedzy z zakresu diagnostyki genetycznej.	K_K01
K_02	Jest gotowy do odpowiedzialności zawodowej i etycznej przy wykonywaniu analiz genetycznych i ich interpretacji.	K_K05
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość pojęć z zakresu genetyki molekularnej i cytogenetyki.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Terminologia z zakresu genetyki molekularnej i cytogenetycznej. Techniki wykorzystywane w diagnostyce uszkodzeń DNA, chromatyny, chromosomów, chorób i zespołów z nimi związanych (metody klasyczne, cytogenetyka molekularna). Szczegółowa budowa chromosomów mejozycznych i mitotycznych oraz pojęcia związane z kariotypem. Metody hodowli i izolacji chromosomów. Czynniki zaburzające proces hodowli in vitro. Ocena uzyskanych preparatów chromosomowych. Metody barwienia chromosomów. Sporządzanie kariogramów i ideogramów w systemie CSS Multiscan. Analiza kariotypów. Cytogenetyczne skutki uszkodzeń materiału genetycznego. Choroby uwarunkowane mutacjami. Wpływ zaburzeń chromosomów na zachowanie. Polimorficzne cechy chromosomów w różnych jednostkach chorobowych. Badania cytogenetyczne wykorzystane w identyfikacji zaburzeń procesu spermatogenezy. Genetyczne podstawy nowotworów. Apoptoza. Genetyczne podstawy wrażliwości na stres.</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Świtoński M., Słota E., Jaszczak K. 2006: Diagnostyka cytogenetyczna zwierząt domowych. Wydawnictwo AR im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu. 2. Olszewska M.J. 1981: Metody badania chromosomów. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa. Charon K.M., Świtoński M. 2012: Genetyka i genomika zwierząt. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. 3. Kosowska B., Nowicki B. 1999: Genetyka weterynaryjna. PZWL, Warszawa 4. Węgleński P. 2012: Genetyka molekularna. Wyd. PWN, Warszawa (i wydania późniejsze). 5. Turner P.C. Biologia molekularna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 6. Srebniak M.I., Tomaszewska A., Badania cytogenetyczne w praktyce klinicznej. Wydawnictwo: PZWL 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L. 2001: Genetyka – krótkie wykłady. PWN, Warszawa (i wydania późniejsze). 2. Chmielewska-Ignatowicz T., Jewdokimow M., Diagnostyka genetyczna i choroba nowotworowa jako zjawiska społeczno-kulturowe. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 		

3. Buchowicz J. 2006. Biotechnologia molekularna. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa (i wydania późniejsze).
4. Rogalska S. Małuszyńska J., Olszewska M.J., 2005: Podstawy cytogenetyki roślin. PWN, Warszawa
5. Brown T.A. 2009, 2012. Genomy. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
6. Bamshad M.J., Carey J., Jorde L.B. Genetyka medyczna. Wydawnictwo: Urban & Partner

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład i ćwiczenia z wykorzystaniem środków multimedialnych, ćwiczenia laboratoryjne.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Kolokwia (test, pytania otwarte).

Forma i warunki zaliczenia:

1. Zaliczenie na ocenę.
2. Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (co najmniej 51% ogólnej liczby punktów).
3. Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0)
4. Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	35
Konsultacje	1
Przygotowanie do ćwiczeń	20
Przygotowanie do kolokwiów	29
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Użytkowanie i zachowanie ptaków
Nazwa w języku angielskim:	The use and behavior of birds	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Urszula Zaremba	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Urszula Zaremba	
Założenia i cele przedmiotu:	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z użytkowaniem ptaków oraz z poznaniem zachowania tego gatunku.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Ma wiedzę z zakresu fizjologii ptaków i zna czynniki kształtujące procesy fizjologiczne organizmu.	K_W 06
W_02	Zna gatunki i rasy ptaków domowych, towarzyszących i dzikich.	K_W 07
W_03	Zna kryteria oceny dobrostanu ptaków z zależności od kierunku ich użytkowania.	K_W 09
W_04	Zna zagadnienia behawioralne ptaków w kontakcie z człowiekiem i zwierzętami.	K_W 11
W_05	Zna czynniki i rozumie ich wpływ na powstawanie schorzeń u ptaków domowych, dzikich i towarzyszących.	K_W 13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	W oparciu o wiedzę z zakresu dobrostanu potrafi zapewnić ptakom optymalne warunki bytowania, dostosowane do gatunku i kierunku użytkowania.	K_ U04

U_02	Potrafi prawidłowo interpretować przepisy prawne dotyczące ochrony zdrowia ptaków domowych, towarzyszących i dzikich.	K_U05
U_03	Potrafi wybrać i przygotować ptaki do dalszego chowu i hodowli z uwzględnieniem ich predyspozycji genetycznych.	K_U09
U_04	Umie prawidłowo dobrać receptury żywieniowe dla ptaków domowych i towarzyszących i opracować metody dokarmianie ptaków dzikich.	K_U12
U_05	Potrafi ocenić zachowanie ptaków i przeprowadzić ich ocenę, umożliwiającą wyeliminowanie czynników niekorzystnie oddziałujących na ptaki.	K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Widzi potrzebę stałego pogłębiania wiedzy i ciągłego doksztalcania się.	K_K01
K_02	Ma świadomość etyki wykonywanego zawodu i potrzebę odpowiedzialności za zdrowie i właściwe warunki utrzymania ptaków.	K_K07 K_K08
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Biologia i ekologia ptaków, behawior ptaków.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Pochodzenie ptaków. Biologia i cechy charakterystyczne ptaków. Charakterystyka ptaków domowych, towarzyszących i dzikich (gatunki, rasy, odmiany). Uwarunkowania anatomiczno-fizjologiczne ptaków w zakresie wyboru kierunku ich użytkowania, systemu utrzymania i sposobu żywienia. Określenia możliwości wykorzystania ptaków domowych do produkcji towarowej, ptaków towarzyszących do rekreacji i użytkowania hobbystycznego. Budynki dla ptaków domowych, pomieszczenia i klatki dla ptaków towarzyszących wraz z niezbędnym wyposażeniem. Ocena zachowania ptaków i czynników je kształtujących. Określenie czynników środowiskowych (światło, wybiegi, woliery, żywienie) wpływających na użytkowanie towarowe, hobbystyczne i terapeutyczne ptaków. Specyficzne, gatunkowe zachowania ptaków. Znajomość behawioru ptaków w aspekcie wykorzystania ich w służbie człowieka.</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Uglorz Manfred, 2017. Atlas ptaków ozdobnych. Wydawnictwo SBM Renata Gmitrzak. 2. Lang A., 2005. Ptaki ozdobne od A do Z. Delta Agencja Wydawnicza. 3. Zientek H., 2014. Ptaki ozdobne. Encyklopedia. Bielsko-Biała Wydawnictwo Dragon. 4. Schmidt H., 2007, Gołębie: rasy, hodowla. Wydawnictwo RM, Warszawa. 5. Jankowski J. 2012. Hodowla i użytkowanie drobiu. PWRiL Warszawa. 6. Mackrott Heinrich, 2015. Poradnik dobrego hodowcy. Gołębie. Wydawnictwo RM. 		

7. Jankowski J., 2012. Hodowla i użytkowanie drobiu. PWRiL, Warszawa.
8. Majewska T. 2006. Drobiarstwo niekonwencjonalnie. Wyd. Oficyna Wydawnicza „HOŻA”, Warszawa.
9. Świerczewska E., Stępińska M., Niemiec J. 1999. Chów kur. Fundacja-Rozwój SGGW, Warszawa.
10. Marchowski D. 2015. Ptaki Polski. Wyd. SBM.
11. Kruszewski A. 2000. Hodowla ptaków ozdobnych. Gatunki, pielęgnacja, choroby.

Literatura dodatkowa:

1. Nowa EXOTA - dwumiesięcznik
2. Fauna & Flora – miesięcznik
3. Polskie drobiarstwo - miesięcznik

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady z wykorzystaniem technik multimedialnych. Ćwiczenia laboratoryjne z wykorzystaniem żywych okazów ptaków utrzymywanych w zwierzętarni IZiR, ćwiczenia praktyczne w terenie - rozpoznawanie gatunków ptaków różnych środowisk, ćwiczenia terenowe w amatorskich hodowlach ptaków ozdobnych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Kolokwia (test wyboru i pytania otwarte), zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia:

1. Egzamin.
2. Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z conajmniej 51% ogólnej liczby punktów.
3. Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0).
4. Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Konsultacje	1
Przygotowanie do kolokwium	5
Przygotowanie do egzaminu	14
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Farmakologia w zaburzeniach behawioralnych
Nazwa w języku angielskim:	Pharmacology in behavioral disorders	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		lekarz weterynarii Paweł Prokopowicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		lekarz weterynarii Paweł Prokopowicz, lekarz weterynarii Ewa Latusek
Założenia i cele przedmiotu:		Student zna zasady stosowania leczenia farmakologicznego zwierząt w przypadkach występowania zaburzeń behawioralnych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna procesy fizjologiczne zachodzące u zwierząt oraz konsekwencje zaburzeń prawidłowego funkcjonowania narządów.	K_W02
W_02	Zna biologiczne podstawy zaburzeń behawioralnych u zwierząt.	K_W03
W_03	Zna wymagania i potrzeby behawioralne zwierząt poszczególnych gatunków, zapewniające im dobrostan. Zna skutki działania stresu na organizm zwierzęcy.	K_W09
W_04	Zna procesy neurofizjologiczne związane z działaniem leków naczynności ośrodkowego układu nerwowego.	K_W13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu behawioru i kryteriów dobrostanu w wyborze odpowiednich leków (pod opieką lekarza weterynarii) w zaburzeniach behawioralnych u zwierząt towarzyszących oraz optymalnego sposobu ich dawkowania.	K_U03 K_U04

U_02	Potrafi ciągle pogłębiać i aktualizować wiedzę z zakresu farmakologii w zaburzeniach behawioralnych zwierząt.	K_U22
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do stałego doksztalcania się i śledzenia aktualnych osiągnięć zakresu farmakologii w zaburzeniach behawioralnych zwierząt w dostępnych czasopismach i publikacjach naukowych.	K_K02
K_02	Jest gotów podjąć zawodową odpowiedzialność za podejmowane decyzje wobec ludzi i zwierząt.	K_K05 K_K07
K_03	Jest gotów do ciągłej współpracy zarówno z jednostkami naukowymi, jak i z podmiotami praktykującymi w celu wymiany doświadczeń i spostrzeżeń praktycznych dotyczących zaburzeń behawioru u zwierząt.	K_K07
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawy biologii gatunku poszczególnych zwierząt. Podstawy fizjologii i zwierząt poszczególnych gatunków. Etologia i dobrostan zwierząt.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpływ chorób somatycznych na występowanie zaburzeń zachowania zwierząt poszczególnych gatunków. 2. Zapobieganie niepożądanym zachowaniom u psów. 3. Profilaktyka niepożądanych zaburzeń u kotów. 4. Terapia problemowych zachowań kotów. 5. Rozwiązywanie problemów behawioralnych u psów. 6. Brudzenie w domu przez psy. 7. Nieprawidłowe załatwianie potrzeb fizjologicznych przez koty. 8. Zaburzenia zachowania u starych zwierząt. 9. Stres i jego skutki. 10. Separacja zwierząt. 11. Fobie dźwiękowe. 12. Reakcje agresywne wobec znajomych i nieznajomych ludzi i zwierząt. 13. Agresja u kotów. 14. Zachowania kompulsywne psów i kotów. 15. Farmakoterapia, feromony i terapie alternatywne. 16. Postępowanie behawioralne z psem i kotem i kierowanie ich do adopcji. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Maślanka T. 2014, Farmakologia kliniczna małych zwierząt. Wybrane zagadnienia. Skrypt dla studentów weterynarii. UWM Olsztyn. 2. Kudła J., Jagodzińska-Górska D., Leszczyńska B. 2016, Medycyna behawioralna psów i kotów. Wydawnictwo: Galaktyka. 3. Wilczek Ch., Merl K. 2017. Medycyna weterynaryjna. Kompendium. PZWL, Warszawa. 4. Crowell-Davis S., Murray T. 2006, Veterinary psychopharmacology. Blackwell Publishing. 		

5. Hart B. L., Hart L.A., Bain M. J. 2006, Canine and feline behavior therapy. Blackwell Publishing.
6. O’Heare J. 2009, Zachowania agresywne u psów: analiza przypadków, zapobieganie i terapia behawioralna. Galaktyka.

Literatura dodatkowa:

1. Maddison Jill E., Volk Holger A., Church David B. 2017, Jak myśleć klinicznie w praktyce. Wydawnictwo: Galaktyka.
2. Miesięczniki i czasopisma branżowe.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady wspomagane technikami multimedialnymi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Kolokwia (test wyboru i pytania otwarte), zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych.

Forma i warunki zaliczenia:

1. Zaliczenie na ocenę.
2. Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (co najmniej 51% ogólnej liczby punktów).
3. Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0).

Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30
Konsultacje	1
Przygotowanie do kolokwium	7
Przygotowanie do zaliczenia na ocenę	12
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Cytogenetyka zwierząt towarzyszących
Nazwa w języku angielskim:	Cytogenetics of companion animals	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. inż. Ewa Wójcik
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. inż. Ewa Wójcik, dr hab. inż. Katarzyna Andraszek
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z niezbędnymi pojęciami cytogenetycznymi oraz struktura prawidłowych i nieprawidłowych kariotypów zwierzęttowarzących.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Potrafi scharakteryzować przyczyny zaburzeń funkcjonowania organizmu wywołanych zmianami w chromosomach.	K_W03
W_02	Rozumie mechanizmy cytogenetyczne w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu zwierzęcego oraz wpływu różnorodnych patogenów na materiał genetyczny.	K_W05, K_W06
W_03	Ma wiedzę na temat czynników endogennych i egzogennych uszkadzających chromosomy i warunkujących powstawanie chorób. Rozpoznaje najczęściej występujące choroby genetyczne zwierzęti zespoły chorobowe człowieka uwarunkowane genetycznie, które predysponują do animaloterapii.	K_W13, K_W24
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi dobrać odpowiednie metody cytogenetyczne do identyfikacji uszkodzeń materiału genetycznego wynikających z nich chorób genetycznych u zwierząt.	K_U06

U_02	Potrafi interpretować prawidłowe i nieprawidłowe kariotypy oraz zastosować specjalistyczne programy komputerowe w identyfikacji i ocenie nieprawidłowości kariotypu.	K_U07
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do ciągłego dokształcania się i aktualizowania wiedzy z zakresu genetyki, cytogenetyki.	K_K01
K_02	Jest gotowy do odpowiedzialności zawodowej i etycznej przy wykonywaniu analiz cytogenetycznych i ich interpretacji.	K_K05
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość elementarnych pojęć z zakresu genetyki i cytogenetyki.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Terminologia cytogenetyczna. Techniki wykorzystywane w cytogenetyce. Szczegółowa budowa chromosomów. Kariotypy najważniejszych zwierząt towarzyszących. Metody hodowli i izolacji chromosomów. Hodowla in vitro limfocytów psa, kota, konia. Ocena uzyskanych preparatów chromosomowych. Interpretacja wyników. Metody barwienia preparatów. Sporządzanie kariogramów i ideogramów w systemie CSS Multiscan. Analiza kariotypów prawidłowych i nieprawidłowych. Apoptoza, nekroza, proliferacja, różnicowanie i starzenie się komórek i ich znaczenie w funkcjonowaniu organizmu. Cytogenetyczne skutki uszkodzeń materiału genetycznego. Choroby wywołane uszkodzeniami chromosomów u zwierząt. Genetyczne podstawy nowotworów.</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Świtoński M., Słota E., Jaszczak K. 2006: Diagnostyka cytogenetyczna zwierząt domowych. Wydawnictwo AR im. Agusta Cieszkowskiego w Poznaniu. 2. Olszewska M.J. 1981: Metody badania chromosomów. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa. Charon K.M., Świtoński M. 2012: Genetyka i genomika zwierząt. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. 3. Kosowska B., Nowicki B. 1999: Genetyka weterynaryjna. PZWL, Warszawa 4. Węgleński P. 2012: Genetyka molekularna. Wyd. PWN, Warszawa (i wydania późniejsze). 5. Turner P.C. Biologia molekularna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 6. Srebniak M.I., Tomaszewska A., Badania cytogenetyczne w praktyce klinicznej. Wydawnictwo: PZWL. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Winter P.C., Hickey G.I., Fletcher H.L. 2001: Genetyka – krótkie wykłady. PWN, Warszawa (i wydania późniejsze). 2. Chmielewska-Ignatowicz T., Jewdokimow M., Diagnostyka genetyczna i choroba nowotworowa jako zjawiska społeczno-kulturowe. Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 3. Buchowicz J. 2006. Biotechnologia molekularna. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa (i wydania późniejsze). 		

4. Rogalska S. Małuszyńska J., Olszewska M.J., 2005: Podstawy cytogenetyki roślin. PWN, Warszawa
5. Brown T.A. 2009, 2012. Genomy. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
6. Bamshad M.J., Carey J., Jorde L.B. Genetyka medyczna. Wydawnictwo: Urban & Partner.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład i ćwiczenia z wykorzystaniem środków multimedialnych, ćwiczenia laboratoryjne.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Kolokwia (test, pytania otwarte).

Forma i warunki zaliczenia:

1. Zaliczenie na ocenę.
2. Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (co najmniej 51% ogólnej liczby punktów).
3. Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0)
4. Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	35
Konsultacje	1
Przygotowanie do ćwiczeń	20
Przygotowanie do kolokwίων	29
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Pierwsza pomoc
Nazwa w języku angielskim:	First aid	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Klinika Małych Zwierząt	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		lekarz weterynarii Paweł Prokopowicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		lekarz weterynarii Paweł Prokopowicz, lekarz weterynarii Ewa Latusek
Założenia i cele przedmiotu:		Student zna zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych przypadkach zaburzenia zdrowia i zagrożenia życia zwierząt.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna procesy fizjologiczne zachodzące u zwierząt oraz konsekwencje zaburzeń prawidłowego funkcjonowania narządów.	K_W02
W_02	Zna biologiczne podstawy zaburzeń homeostazy zwierząt.	K_W03
W_03	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach wskutek następstw zaburzeń w funkcjonowaniu procesów biologicznych, biochemicznych i fizjologicznych organizmu zwierzęcego.	K_W03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach wskutek następstw zaburzeń w funkcjonowaniu procesów biologicznych, biochemicznych i fizjologicznych organizmu zwierzęcego.	K_U11, K_U39

U_02	Potrafi ciągle pogłębiać i aktualizować wiedzę z zakresu zasad udzielania pierwszej pomocy dla zwierząt w konkretnych przypadkach klinicznych.	K_U22
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do stałego dokształcania się i śledzenia aktualnych osiągnięć z zakresu zasad udzielania pierwszej pomocy dla zwierząt w nagłych wypadkach i zachorowaniach.	K_K02
K_02	Jest gotów podjąć zawodową odpowiedzialność za podejmowane decyzje wobec ludzi i zwierząt.	K_K05 K_K07
K_03	Jest gotów do ciągłej współpracy zarówno z jednostkami naukowymi, jak i z podmiotami praktykującymi w celu wymiany doświadczeń i spostrzeżeń praktycznych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy dla zwierząt.	K_K07
Forma i typy zajęć:	Wykład, ćwiczenia laboratoryjne.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Biologia gatunku poszczególnych zwierząt. Anatomia i fizjologia zwierząt poszczególnych gatunków.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Postępowanie z pacjentem w stanie krytycznym. 2. Stany nagłe układu oddechowego. 3. Stany nagłe układu sercowo-naczyniowego. 4. Stany nagłe układu pokarmowego. 5. Stany nagłe układu moczowego. 6. Hematologiczne stany nagłe. Stany nagłe w rozrodzie. 7. Stany nagłe w pediatrii. 8. Stany nagłe w okulistyce. 9. Toksykologiczne stany nagłe. 10. Stany nagłe w dermatologii. 11. Stany nagłe w endokrynologii. 12. Resuscytacja sercowo-płucno-mózgowa. 13. Żywnienie pacjenta w stanie krytycznym. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Maślanka T. 2014, Farmakologia kliniczna małych zwierząt. Wybrane zagadnienia. Skrypt dla studentów weterynarii. UWM Olsztyn. 2. Wilczek Ch., Merl K. 2017. Medycyna weterynaryjna. Kompendium. PZWL, Warszawa. 3. Hawcroft T. 1998, Psy -pierwsza pomoc. Praktyczny poradnik w nagłych wypadkach. CIBET, Warszawa. 4. Schrey Ch.F. 2012, Leczenie stanów nagłych u małych zwierząt. Wydawnictwo: Medpharm 		
Literatura dodatkowa:		

1. Maddison Jill E., Volk Holger A., Church David B. 2017, Jak myśleć klinicznie w praktyce. Wydawnictwo: Galaktyka.
2. Miesięczniki i czasopisma branżowe.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady wspomagane technikami multimedialnymi. Ćwiczenia z udziałem zwierząt oraz pomocy dydaktycznych umożliwiających naukę udzielania pierwszej pomocy. Filmy instruktażowe.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia odbędzie się na podstawie kolokwium z zaliczeniem na ocenę.

Forma i warunki zaliczenia:

1. Zaliczenie.
2. Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (co najmniej 51% ogólnej liczby punktów).
3. Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0).
Poprawa: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	30
Konsultacje	5
Przygotowanie do ćwiczeń	20
Przygotowanie do kolokwium	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Profilaktyka zdrowotna
Nazwa w języku angielskim:	Health profile	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr inż. Elżbieta Horoszewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr inż. Elżbieta Horoszewicz, mgr inż. Anna Jakubczak
Założenia i cele przedmiotu:		Założeniem przedmiotu jest dostarczenie wiedzy na temat mechanizmów działania metod profilaktycznych i terapeutycznych zaburzeń neurologicznych oraz urazów układu ruchu psów.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna niezbędne pojęcia z zakresu fizjoterapii, artrologii, osteologii i miologii.	K_W02
W_02	Ma wiedzę na temat dysfunkcji układu ruchu. Rozpoznaje najczęściej występujące choroby ortopedyczne i neurologiczne oraz zna radiologiczne metody ich obrazowania.	K_W03, K_W09
W_03	Opisuje zasady i techniki fizykoterapii, masażu i kinezyterapii wykorzystywanych w fizjoterapii. Posiada wiedzę jak prawidłowo dbać i chronić układ ruchu szczeniąt oraz jak zmniejszać negatywne następstwa starzenia się psów.	K_W11, K_W13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Wykorzystuje wiedzę jak i kiedy zastosować profilaktykę i rehabilitację wybranych schorzeń ortopedycznych i neurologicznych oraz potrafi udzielić pomocy.	K_U07, K_U39

U_02	Planuje odpowiednie rozwiązania funkcjonowania na najwyższym poziomie narządu ruchu w każdym etapie życia psa.	K_U11
U_03	Przeprowadza właściwy trening zarówno dla psa zdrowego jak i sportowego.	K_U03
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Wykonuje samodzielnie różne formy terapeutyczne u psów z dysfunkcjami układu ruchu i układu nerwowego oraz dąży do tego aby prawidłowo wdrażać profilaktykę u zdrowych psów.	K_K08
K_02	Chętnie podejmuje działania prozdrowotne u szczeniąt i młodych psów. Wykazuje kreatywność podczas realizowania określonych zadań.	K_K04, K_K09
Forma i typy zajęć:	Wykłady, ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Anatomia i fizjologia zwierząt. Ogólna wiedza kynologiczna.		
Treści modułu kształcenia:		
Fizjoterapia – cele, zalety i założenia kiedy stosować. Wybrane zagadnienia artrologii i osteologii. Miologia. Ortopedia Masaż – rodzaje, zastosowanie i przeciwwskazania. Fizykoterapia i Kinezyterapia. Pies senior – zmniejszenie negatywnych następstw starzenia się. Wybrane elementy badania psa dla potrzeb fizjoterapii. Profilaktyka narządu ruchu. Bezpieczny fitness dla zdrowego psa.		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bockstahler B., Levine D., Millis D. 2004. Fizjoterapia psów i kotów. Wyd. Galaktyka, Łódź. 2. Millis D., Levine D., Taylor R. 2007 (dodruk 2016). Rehabilitacja psów. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław. 3. Robertson J., Mead A. 2013. Fizjoterapia i masaż psów. Wyd. Galaktyka, Łódź. 4. Montesinos G. 2017. Fizjoterapia i rehabilitacja w weterynarii. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Case L. 2010 (dodruk 2016). Pies zachowanie, żywienie i zdrowie. Galaktyka, Łódź. 2. Dyce K.M., Sack W.O., Wensing C.J.G. 2011. Anatomia weterynaryjna. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław. 3. Done S., Goody P., Evans S., Stickland N. 2015. Atlas anatomii psa i kota. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
<p>Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.</p> <p>Ćwiczenia – metoda problemowa/metody aktywizujące, projekt. Metoda podająca: wyjaśnienie, objaśnienie z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.</p>		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Weryfikacja efektów uczenia w zakresie wiedzy, umiejętności następuje podczas kolokwium. Weryfikacja efektów uczenia w zakresie umiejętności i kompetencji następuje podczas oceny projektu zajęć terapeutycznych.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek zaliczenia to uzyskanie co najmniej 51% ogólnej liczby punktów ze wszystkich form zaliczenia.

Kryterium oceny:

91-100% - 5,0; 81-90% - 4,5; 71-80% - 4,0; 61-70% - 3,5; 51-60% - 3,0; 50-0% - 2,0.

Sposób uzyskania punktów:

1. Zaliczenie pisemne: 15 pkt.

2. zajęcia praktyczne: 20 pkt.

Poprawa zgodna z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	30
Konsultacje	5
Przygotowanie do ćwiczeń	20
Przygotowanie do kolokwium	30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Użytkowanie i zachowanie psów
Nazwa w języku angielskim:		The behavior and usage of dogs
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:		Instytut Zootechniki i Rybactwa
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr inż. Elżbieta Horoszewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr inż. Elżbieta Horoszewicz, mgr inż. Anna Jakubczak
Założenia i cele przedmiotu:		Przedmiot wprowadza w pojęcia związane z etologią psów oraz roli psa w życiu człowieka
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna procesy zapewniające prawidłowe funkcjonowanie psów w środowisku.	K_W03
W_02	Zna sposoby użytkowania psów.	K_W18
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Posiada umiejętność interpretowania roli człowieka w użytkowaniu psów.	K_U05
U_02	Posiada umiejętność zaplanowania i zorganizowania warsztatu pracy na poziomie wykorzystania zwierząt w rekreacji i hobbystycznie.	K_U21
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Ma świadomość zawodowej odpowiedzialności za zwierzę.	K_K07
K_02	Jest kreatywny w organizowaniu pracy.	K_K09
Forma i typy zajęć:		Wykłady, ćwiczenia

Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Etologia, genetyka behawioralna	
Treści modułu kształcenia:	
Rozwój psychiczny psów. Temperament. Biometryczna charakterystyka psów. Psy pracujące w służbach mundurowych. Psy pracujące w służbach socjalnych. Rola psów w pasterstwie. Psy stróżujące. Psy myśliwskie. Psy pracujące w ratownictwie. Psy pracujące w zaprzęgach.	
Literatura podstawowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Monkiewicz J., Wajdzik J., Rogowska-Sobota K. - Kynologia wiedza o psie. Wrocław 2020 2. Kuźniewicz J., Kuźniewicz G. – Metody szkolenia i sposoby użytkowania psów. Wrocław 2005. 	
Literatura dodatkowa:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oeser E. – Człowiek i pies. Historia przyjaźni. Bellona 2009. 2. Prasa branżowa 	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
<p>Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych,</p> <p>Ćwiczenia – metoda problemowa/metody aktywizujące: dyskusja związana z ćwiczeniami, zadania, projekt.</p> <p>Metoda podająca: wyjaśnienie i objaśnienie z wykorzystaniem materiałów multimedialnych</p>	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Weryfikacja efektów uczenia w zakresie wiedzy, umiejętności następuje podczas kolokwium. Weryfikacja efektów uczenia w zakresie umiejętności i kompetencji następuje podczas wykonania projektu, zadania.	
Forma i warunki zaliczenia:	
<p>Warunek zaliczenia to uzyskanie co najmniej 51% ogólnej liczby punktów ze wszystkich form zaliczenia.</p> <p>Kryterium oceny: 91-100% - 5,0; 81-90% - 4,5; 71-80% - 4,0; 61-70% - 3,5; 51-60% - 3,0; 50-0% - 2,0.</p> <p>Sposób uzyskania punktów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egzamin pisemny: 30 pkt. 2. Ćwiczenia: 20 pkt. <p>Poprawy: zgodne z regulaminem studiów</p>	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15

Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	5
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	1
Samodzielne przygotowanie się do kolokwίων	5
Przygotowanie się do egzaminu i obecność na egzaminie	9
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Praktyka pedagogiczna metodyczna	
Nazwa w języku angielskim:	Teaching professional practice	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Renata Matysiuk,	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Renata Matysiuk	
Założenia i cele przedmiotu:	Obejmuje obserwację i uczestnictwo w różnych formach działalności pedagogicznej placówek, realizowanych przez wychowawców klas i grup wychowawczych, psychologów, pedagogów szkolnych i kadrę placówek oraz samodzielną realizację zadań pedagogicznych zgodnych z założeniami placówki. Podstawowym założeniem realizacji praktyki pedagogicznej jest nabywanie przez studenta kompetencji opiekuńczo-wychowawczych i metodycznych. Praktyka zgodna ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna i rozumie zadania dydaktyczne realizowane przez placówkę oświatową	K_W37
W_02	Zna i rozumie sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej placówki oświatowej, np. szkoły.	K_W37
W_03	Zna rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w placówce oświatowej.	K_W33
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej	K_U23

U_02	Potrafi zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć	K_U27
U_03	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania dydaktycznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk	K_U28
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	K_K16
Forma i typy zajęć:	Praktyka ciągła 4 tygodniowa, w wymiarze 120 godz.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza i umiejętności z zakresu pedagogiki, psychologii i subdyscyplin pedagogicznych.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Specyfika placówki/instytucji: zadania edukacyjne, opiekuńczo- wychowawcze, terapeutyczne, sposoby funkcjonowania i organizacji pracy kadry, dokumentacja placówki w aspekcie działalności opiekuńczo-wychowawczej i terapeutycznej. Obserwacja pedagogiczna: aktywności formalnych i nieformalnych grup wychowanków i podopiecznych, aktywności poszczególnych wychowanków i podopiecznych, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, interakcji pracownik – wychowanek, podopieczny oraz interakcji między nimi, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowanków i podopiecznych, ich prawidłowości i zakłócenia, czynności opiekuna praktyk, integrowania przez opiekuna praktyk działalności opiekuńczej, wychowawczej i terapeutycznej, dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowań i postaw wychowanków i podopiecznych, zadań opiekuna praktyk w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie. Współdziałanie z opiekunem praktyki: opieka i nadzór nad grupą oraz zapewnianie bezpieczeństwa, podejmowanie działań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych wynikających z zastanych sytuacji, podejmowanie czynności opiekuńczych oraz prowadzenie zorganizowanych zajęć wychowawczych i terapeutycznych. Kompetencje pedagogiczne: diagnoza dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie, poznawanie wychowanków i podopiecznych, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń, opieka nad grupą w toku spontanicznej aktywności wychowanków i podopiecznych (także poza terenem placówki), organizacja i prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, indywidualna praca z wychowankami i podopiecznymi, działania wychowawcze o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych: prowadzenie dokumentacji praktyki, konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką, ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron), ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów, konsultacje z opiekunem praktyki w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań.</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> Fontana D., Psychologia dla nauczycieli, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 1998 Skalbani B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane problemy badawcze i rozwiązania praktyczne. Wyd. Impuls Kraków 2011 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> Artykuły z czasopism 		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Formy: indywidualna		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Realizacja zadań praktyki pedagogicznej zawartej w Programie praktyki. Poprawnie wypełniona dokumentacja praktyki. Weryfikacja efektów uczenia dokonana zostanie na podstawie stopnia realizacji zadań praktyki pedagogicznej zawartych w Ocenie praktyki pedagogicznej 150 godzinnej dla studentów studiów II stopnia na kierunku pedagogika (specjalności nauczycielskie).

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną. Ocena wystawiona na podstawie dokumentacji praktyki.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Praktyka	120
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	120
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami wzroku i słuchu
Nazwa w języku angielskim:		Didactics of conducting classes with people with visual and hearing impairments
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Beata Trębicka-Postrzygacz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Beata Trębicka-Postrzygacz
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie wiedzy o przyczynach uszkodzeń narządu słuchu i wzroku oraz o klasyfikacjach niepełnosprawności wynikających z uszkodzenia słuchu i wzroku; zdobycie umiejętności diagnozy i planowania pracy z dzieckiem z uszkodzonym narządem słuchu i wzroku.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna i rozumie podstawowe metody terapii osób o różnym rodzaju i stopniu niepełnosprawności.	K_W25
W_02	Zna i rozumie metodykę nauczania uczniów z Zaburzeniami słuchu i wzroku	K_W44
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi zaplanować i zorganizować warsztat pracy na poziomie działań terapeutycznych.	K_U34

Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy	K_K12
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza z zakresu pedagogiki specjalnej.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Terminologia zaburzeń słuchu i wzroku.</p> <p>Etiologia powstawania zaburzeń spowodowanych uszkodzeniem słuchu i wzroku.</p> <p>Identyfikacja trudności edukacyjnych dziecka z uszkodzonym narządem słuchu i wzroku.</p> <p>Diagnoza funkcjonalna dziecka z uszkodzonym narządem słuchu i wzroku.</p> <p>Metody, formy i zasady pracy z uczniem z uszkodzonym słuchem i wzrokiem.</p> <p>Technologie wspomagające pracę z dziećmi z uszkodzeniami słuchu i wzroku.</p> <p>Problemy rodziców/opiekunów dziecka z uszkodzonym narządem słuchu i wzroku.</p> <p>Problemy dotyczące diagnozy i terapii małych dzieci z uszkodzonym narządem słuchu i wzroku.</p> <p>Trudności wynikające z uszkodzenia słuchu i wzroku.</p> <p>Zasady pracy wspomagające proces edukacyjny dzieci z uszkodzonym narządem słuchu i wzroku.</p> <p>Sposoby oceny postępów w rewalidacji dziecka z uszkodzeniem słuchu i wzroku.</p> <p>Przegląd sposobów komunikowania się osób z uszkodzeniem słuchu: metoda kombinowana, totalna, słuchowa, oralna, migowa, daktylna.</p>		
Literatura podstawowa:		
<p>Dłużniewska, A., Model pracy z uczniem niesłyszącym lub słabo słyszającym, (w:) Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli, MEN, Warszawa 2010, s. 88-127.</p> <p>Szczepankowski B. , Wspomaganie rozwoju dziecka niesłyszącego, „ Audiofonologia pedagogiczna”, Wyd. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2009.</p> <p>Csanyi Y., Słuchowo-werbalne wychowanie dzieci z uszkodzonym słuchem, PWN, Warszawa 1994.</p>		
Literatura dodatkowa:		
<p>Krakowiak K., Studia i szkice o wychowaniu dzieci z uszkodzonym słuchem, Wyd. KUL, Lublin 2006.</p> <p>Eckert U., Problemy wczesnej opieki nad dziećmi z zaburzeniami w rozwoju, (w:) Eckert U., Poznański K., Pedagogika specjalna w Polsce, WSPS, Warszawa 1992.</p> <p>Cytowska, B., Winczura, B. (red.) Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, Impuls, Kraków 2006.</p>		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Ćwiczenia - prezentacje multimedialne.		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą podczas prezentowania przez studenta wybranego przez siebie zagadnienia z zakresu treści kształcenia niniejszego przedmiotu, w formie prezentacji multimedialnej.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie opracowania i zaprezentowania przez studenta wybranego przez siebie zagadnienia z zakresu treści kształcenia niniejszego przedmiotu, w formie prezentacji multimedialnej.

Poprawa dla studentów: zaliczenie ustne obejmujące zagadnienia omawiane na ćwiczeniach. Student losuje, a następnie omawia 3 zagadnienia. Omówienie każdego z tych zagadnień ocenia się przy zastosowaniu skali ocen: 2; 3; 3,5; 4; 4,5; 5. Średnia tych ocen stanowi ocenę końcową.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia laboratoryjne	15
Praca samodzielna studenta	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami ze spektrum autyzmu
Nazwa w języku angielskim:	Didactics of conducting classes with people on the autism spectrum	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Ewa Jówko
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Ewa Jówko
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą spektrum autyzmu, procesu diagnostycznego dziecka ze spektrum autyzmu Wyposażenie w umiejętności korzystania z zasad, metod, technik i form pracy z dzieckiem ze spektrum autyzmu. Wyposażenie studentów w umiejętności przeprowadzania diagnozy funkcjonalnej dziecka ze spektrum autyzmu, projektowania w grupie zadaniowej planu terapii dziecka ze spektrum autyzmu.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	zna i rozumie podstawowe metody terapii osób o różnym rodzaju i stopniu niepełnosprawności.	K_W25
W_02	zna i rozumie metodykę nauczania uczniów ze spektrum autyzmu	K_W44
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	potrafi zaplanować i zorganizować warsztat pracy na poziomie działań	K_U34

	terapeutycznych.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy	K_K12
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza z zakresu pedagogiki specjalnej.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Specyfika funkcjonowania dziecka ze spektrum zaburzeń autystycznych. Całościowe zaburzenia rozwojowe – kryteria diagnozy wg DSM IV- ICD-10 (1992) oraz DSM-IV-TR- ICD 11. Epidemiologia autyzmu. Koncepcje dotyczące przyczyn autyzmu: koncepcje psychoanalityczne, biologiczne przyczyny zaburzeń autystycznych, zaburzenia neurologiczne, neurochemiczne, neuroanatomiczne i genetyczne obserwowane w autyzmie. Charakterystyka funkcjonowania dziecka z całościowymi zaburzeniami rozwoju. Wielospecjalistyczna ocena funkcjonowania dzieci ze spektrum zaburzeń autystycznych. Przegląd wybranych metod diagnostycznych: CARS – Skala oceny autyzmu dziecięcego E. Schoplera, R. Reichlera, B. Renner; AQ (Autism Spectrum Quotient) S. Baron – Cohen; CHAT – kwestionariusz do badania autyzmu w okresie poniemowlęcym S. Baron-Cohen, J. Allen, Ch. Gilberg; PEP-R – Profil Psychoedukacyjny E. Schoplera. Diagnoza funkcjonalna dziecka z całościowymi zaburzeniami rozwoju – tworzenie indywidualnych arkuszy obserwacyjnych.</p> <p>Wybrane rozwiązania metodyczne Przegląd metod terapeutycznych wykorzystywanych w terapii autyzmu we wczesnym wspomaganie: Niedyrektywne formy terapii; Terapia behawioralna; Terapia zaburzeń sensorycznych w autyzmie; Model TEACCH jako program kompleksowej pomocy osobom z autyzmem; inne wybrane metody stosowane we wspomaganie rozwoju dziecka autystycznego. Dziecko ze spektrum w domu. Dziecko autystyczne w przedszkolu. Praca terapeutyczna z rodziną wychowującą dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju.</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bobkowicz – Lewartowska, L. (2005). Autyzm dziecięcy: zagadnienia diagnozy i terapii. Kraków: Impuls 2. Danielewicz, D. Pisula, E. (2005) (red.). Wybrane formy terapii i rehabilitacji osób z autyzmem. Kraków: Impuls 3. Frith, U. (2008). Autyzm. Wyjaśnienie tajemnicy. Gdańsk: GWP 4. Pisula, E. (2012). Od badań mózgu do praktyki psychologicznej. Autyzm. Sopot: GWP 5. Pisula, E. (2010). Autyzm. Przyczyny, symptomy, terapia. Gdańsk: Wydawnictwo HARMONIA 6. Rynkiewicz, A. (2009). Zespół Aspergera. Innym mózg, inny umysł. Gdańsk: Wydawnictwo HARMONIA 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Błeszyński, J. (2004) (red.). Wspomaganie rozwoju osób z autyzmem. Kraków: Impuls 2. Delacato, C. (1994) Dzielne i niepojęte. Warszawa: Fundacja Synapsis 3. Grandin, T. Scariano, M. M. (1995). Byłam dzieckiem autystycznym. Warszawa: Wydawnictwo PWN 4. Gray, C., White, A.L. (2005) Historyjki społeczne. Ja i mój świat. Warszawa: Fraszka Edukacyjna i 		

Fundacja Synapsis	
5. Jówko E, Model' raboty s učenikom s osobymi obrazovatel'nymi potrebnoštãmi deti s sindromom Aspergera / Eva Űvko, Vzaimodejstvie na prepodavatelã i studenta v usloviãta na universitetskoto obrazovanie : probllemi i perspektibi. Sbornik s naučni dokladi. P"rva kniga / red. kol. Emiliã Rangelova [et al.]. - Gabrovo: Izdatelstvo EKS-PRES, 2017. - S. 697-707. ISBN 978-954-490-555-2	
6. Jowko E., Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu - przykład edukacji inkluzyjnej indywidualnego przypadku [w]: Edukacja inkluzyjna. Synergia działań, wyd. UPH w Siedlcach, s. 193 – 213	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Ćwiczenia - prezentacje multimedialne.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Efekty sprawdzane będą podczas prezentowania przez studenta wybranego przez siebie zagadnienia z zakresu treści uczenia niniejszego przedmiotu, w formie prezentacji multimedialnej.	
Forma i warunki zaliczenia:	
Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną. Zaliczenie przedmiotu odbywa się na podstawie opracowania i zaprezentowania przez studenta wybranego przez siebie zagadnienia z zakresu treści kształcenia niniejszego przedmiotu, w formie prezentacji multimedialnej. Poprawa dla studentów: zaliczenie ustne obejmujące zagadnienia omawiane na ćwiczeniach. Student losuje, a następnie omawia 3 zagadnienia. Omówienie każdego z tych zagadnień ocenia się przy zastosowaniu skali ocen: 2; 3; 3,5; 4; 4,5; 5. Średnia tych ocen stanowi ocenę końcową.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	15
Praca samodzielna studenta	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami z niepełnosprawnością intelektualną
Nazwa w języku angielskim:		Didactics of conducting classes with people with intellectual disabilities
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Małgorzata Wiśniewska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Małgorzata Wiśniewska
Założenia i cele przedmiotu:		Zajęcia mają przygotować studenta do prowadzenia działań rewalidacyjnych z dziećmi niepełnosprawnością intelektualną. Wyposażyć w umiejętności integrowania wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej w celu analizy problemów pomocowych i terapeutycznych, sposobów postępowania, odpowiedniego dobierania środków i metod w celu wykonywania zadań rewalidacyjnych.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	zna i rozumie podstawowe metody terapii osób o różnym rodzaju i stopniu niepełnosprawności.	K_W25
W_02	zna i rozumie metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej	K_W44
W_03	zna i rozumie organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym	K_W44
W_04	zna i rozumie metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych	K_W44
W_05	zna i rozumie metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną	K_W44

Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	potrafi analizować metodykę nauczania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim w edukacji wczesnoszkolnej	K_U24
U_02	potrafi analizować organizację i specyfikę kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim na II i III etapie edukacyjnym	K_U24
U_03	potrafi analizować metodykę wychowania i kształcenia uczniów z umiarkowaną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną w różnych typach placówek systemu oświaty, na różnych etapach edukacyjnych	K_U24
U_04	potrafi analizować metodykę pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i znaczną niepełnosprawnością intelektualną	K_U24
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	jest gotów do okazywania empatii dzieciom i uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy	K_K12
K_02	jest gotów do profesjonalnego rozwiązywania konfliktów w klasie szkolnej i grupie wychowawczej	K_K11
K_03	jest gotów do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	K_K10
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza i umiejętności z zakresu pedagogiki i psychologii ogólnej, psychologii klinicznej oraz pedagogiki specjalnej.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Ustalenia terminologiczne: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, praca dydaktyczno-wyrównawcza, reedukacja, rewalidacja indywidualna. Zasady i metody pracy indywidualnej. Psychologiczne podstawy prowadzenia zajęć rewalidacji indywidualnej z dziećmi niepełnosprawnymi intelektualnie. Diagnoza na użytek zajęć rewalidacji indywidualnej. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Problem lateralizacji u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Orientacja przestrzenna, odróżnienie strony prawej i lewej, poznawanie schematu własnego ciała. Metody diagnozowania. Przyczyny zaburzeń i metody ich korygowania. Operacyjne rozumowanie u dzieci. Metody diagnozowania. Problem wspomagania rozwoju operacyjnego rozumowania. Sposoby diagnozowania niepowodzeń szkolnych u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Sposoby prowadzenia indywidualnych zajęć dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Rewalidacja indywidualna jako integralne ogniwo procesu rewalidacji dziecka upośledzonego umysłowo. Rozwój mowy u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Metody diagnozowania. Rozwijanie mowy i myślenia. Percepcja słuchowa u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, ze szczególnym uwzględnieniem słuchu fonetycznego. Metody diagnozowania, przyczyny zaburzeń i metody ich korygowania. Percepcja wzrokowa u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, ze szczególnym uwzględnieniem analizy i syntezy wzrokowej. Metody diagnozowania, przyczyny zaburzeń i metody ich korygowania, a także wspomaganie rozwoju percepcji wzrokowej. Sprawność manualna i koordynacja wzrokowo-słuchowa u dzieci z</p>		

niepełnosprawnością intelektualną. Wsparcie i pomoc oferowana uczniom z niepełnosprawnością intelektualną – metody, formy i środki dydaktyczne uwzględniane w terapii indywidualnej. Niepowodzenia w opanowywaniu umiejętności czytania i pisanie u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Przyczyny niepowodzeń u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną. Sposoby diagnozowania. Metody przewycięzania niepowodzeń.

Literatura podstawowa:

1. Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., "Uwierz w siebie" Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Wyd. Harmonia 2010.
2. Olechnowicz H. "Terapia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną", PWN Warszawa 2012
3. Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna w Szkole. Biblioteka Monitora Prawnego ,Wyd.Raabe, Warszawa 2011
4. „Terapia pedagogiczna” red. E. Skorek, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012
5. Kielar-Turska M., Muchacka B., Stymulująca i terapeutyczna funkcja zabawy, Kraków 1999.
6. Polkowska I., Praca rewalidacyjna z dziećmi upośledzonymi umysłowo w szkole życia, Warszawa 1998.
7. Zabłocki K.J., Wprowadzenie do rewalidacji, Warszawa 1996.

Literatura dodatkowa:

1. Błaszczuk T.(2001) Jak wspomagać rozwój dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim, Kalisz
2. Głodkowska J, Giryński A. (2004)(red) Osobowość, samorealizacja, odpowiedzialność, bezpieczeństwo, autonomia-teoria, empiria w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością umysłową od dzieciństwa do późnej dorosłości. Warszawa
3. H.C. Gunzburg. The PAC MANUAL. Birmingham 1974, 3rd Ed.
4. Kielin J.(2002): Profil osiągnięć ucznia : przewodnik dla nauczycieli i terapeutów z placówek specjalnych. Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk.
5. Knill M. Ch.(1995) Program aktywności, świadomość ciała, kontakt i komunikacja.
6. Nurek K.(1992)(red)Rewalidacja indywidualna dziecka niepełnosprawnego. Kraków.
7. Wiśniewska M.(2010) Wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Wyd.„Impuls”, Kraków.
8. Wyczęsany J.(1999) Pedagogika upośledzonych umysłowo, Kraków

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Metody: podająca, pokaz, problemowa, praktycznego działania, dyskusja panelowa, ćwiczenia praktyczne, burza mózgów, metody aktywizujące. Formy: zbiorowa, grupowa, indywidualna

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty weryfikowane będą na podstawie rozwiązania zadań problemowych, oraz/lub testem pisemnym. Ocenić należy uczestniczenie i przygotowanie się studenta do zajęć oraz jego aktywność w celu stwierdzenia stopnia odpowiedzialności jaką wykazuje względem podejmowania obowiązków związanych z działaniem na rzecz zdobywania umiejętności, które w przyszłości umożliwią mu wzięcie w pełni odpowiedzialności za osoby, dla których zdobywa wykształcenie.

Forma i warunki zaliczenia:

Zadaniom problemowym przypisano punkty, które przeliczane są w następujący sposób: 5,0 (bdb) – od 91% do 100% sumy punktów, 4,5 (db+) – od 81% do 90% sumy punktów, 4,0 (db) – od 71% do 80% sumy punktów, 3,5 (dst+) – od 61% do 70% sumy punktów, 3,0 (dst) – od 51% do 60% sumy punktów, 2,0 (ndst) – od 0% do 50% sumy punktów. Podstawą uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie łącznie za wszystkie zadania oraz/lub za test pisemny co najmniej 51%. Poprawa dla studentów, którzy nie uzyskali łącznie co najmniej 51% - zaliczenie ustne obejmujące treści przedmiotu. Student losuje trzy zagadnienia. Omówienie każdego z tych zagadnień oceniane jest przy zastosowaniu skali ocen: 2; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0. Ocenę końcową stanowi średnia trzech ocen.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	15
Studiowanie literatury	10
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ruchu i integracji sensorycznej
Nazwa w języku angielskim:	Didactics of conducting classes with people with movement disorders and sensory integration	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa/ Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	czwarty	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Małgorzata Wiśniewska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Małgorzata Wiśniewska
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie wiedzy o przyczynach zaburzeń integracji sensorycznej oraz zdobycie umiejętności diagnozy i planowania pracy z dzieckiem z zaburzeniem ruchu i integracji sensorycznej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna i rozumie podstawowe metody terapii osób o różnym rodzaju i stopniu niepełnosprawności.	K_W25
W_02	Zna i rozumie prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością	K_W39
W_03	Zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w trakcie przeprowadzania terapii oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia	K_W40
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi zaplanować i zorganizować warsztat pracy na poziomie symulacji działań terapeutycznych w odniesieniu do dziecka z zaburzeniem ruchu i integracji sensorycznej	K_U21
U_02	Potrafi skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów.	K_U31
U_02	Potrafi wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem.	K_U32
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej	K_K11

Forma i typy zajęć:	ćwiczenia
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Psychologia rozwojowa, pedagogiczne aspekty pracy terapeutycznej	
Treści modułu kształcenia:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie teorii integracji sensorycznej J. Ayres. 2. Ocena funkcjonowania poszczególnych zmysłów. 3. Rodzaje zaburzeń sensoryczno-motorycznych. 4. Poznanie metod stymulowania poszczególnych zmysłów. 5. Ocena efektywności terapii. 	
Literatura podstawowa:	
<ul style="list-style-type: none"> • Błęszyński J.J., Terapie wspomagające rozwój osób z autyzmem, Impuls Kraków 2005 • Eliot Lise, Co się tam dzieje. Jak rozwija się mózg i umysł w pierwszych pięciu latach życia, Media Rodzinna • Maas V.F., Integracja sensoryczna a neuronauka – od narodzin do starości, Fundacja Innowacja W-wa 2007 • Mass V.F., Uczenie się przez zmysły. Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej dla rodziców i specjalistów, Warszawa. WSiP 1998 • Odowska – Szlachcic B., Metoda integracji sensorycznej we wspomaganiu rozwoju mowy dziecka z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego, Harmonia 2010 	
Literatura dodatkowa:	
<ul style="list-style-type: none"> • Delacato C.H. „Dziwne, niepojęte, autystyczne dziecko, Warszawa. Synapsis 1995 • Grandin T., Myślenie obrazami, Synapsis • Notbohm E., 10 rzeczy, o których chciałoby ci powiedzieć dziecko z autyzmem, Świat książki Warszawa 2010 • O inkluzji społecznej z różnych stron, red. Beata Bocian-Waszkiewicz, Aneta Niewęłowska, Małgorzata Wiśniewska, Siedlce 2017 • Olechnowicz H., Wokół autyzmu. Fakty, skojarzenia, refleksje, Warszawa. WSiP 2004 • Pisula E., Autyzm. Przyczyny symptomy, terapia, Harmonia 2010 • Wadsworth B.J. „Teoria Piageta. Poznawczy i emocjonalny rozwój dziecka, WSIP 1998 • Wojciechowska H., Masgutowa – Hawryluk S., Kynoterapia w integracji odruchów, Fundacja kynoterapeutyczna „Właśnie tak” W-wa – Bydgoszcz 2006 	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Ćwiczenia w oparciu o metody problemowe i praktyczne	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Weryfikacja efektów uczenia na podstawie opracowania i zaprezentowania przez studenta indywidualnego programu stymulowania sensorycznego.	
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie z oceną na podstawie zaprezentowanego przez studenta programu. Skala ocen wg punktów: 50% pkt.- 2,0, 51%-60% pkt. - 3,0; 61%-70% pkt. - 3,5; 71%-80% pkt.- 4,0; 81%-90% pkt.- 4,5; więcej niż 91% pkt. – 5.	

Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	15
Studiowanie literatury przedmiotu przez studenta	5
Praca samodzielna studenta, przygotowanie do ćwiczeń	5
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25
Punkty ECTS za przedmiot	1